

Зелений світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ
№ 2(320) лютий 2017

ВИЖИВАННЯ
ДЕМОКРАТІЯ
ГУМАНІЗМ

УЕА «ЗЕЛЕНИЙ СВІТ» ПРОПОНУЄ ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСНІЙ РАДІ СТВОРИТИ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК «ЗУБРИ ПОДІЛЛЯ»

У День заповідників та природних парків УЕА «Зелений світ» звернулася до Вінницької обласної ради з проханням найближчим часом ухвалити рішення про створення Національного природного парку «Зубри Поділля» на базі лісових масивів Літинського, Хмельницького та Вінницького районів Вінниччини.

Управління охорони земель, біоре-

сурсів, заповідної справи та комплексного управління природоохоронною діяльністю розробляє наукове обґрунтування щодо створення такого заповідника.

Нагадаємо, що 30 січня на ставку «Млинок» поблизу с. Трибухи, Івчанської сільської ради Літинського району загинуло 20 особин зубра європейського. Офіційні установи наголошують на «людському факторі» цієї трагедії. І це спонукає нас створити належні умови, щоб такого прикрого випадку ніколи не трапилось. Одним з таких запобіжників є заповідання території проживання цих тварин.

Можна сміливо констатувати, що значна більшість учасників Круглого столу з питання «безпрецедентного випадку знищення великої кількості червонокнижних тварин на Вінниччині, екологічні, правові та моральні наслідки», проведеного 15.11.2016 Українською екологічною асоціацією «Зелений світ» за підтримки Вінницького прес-клубу, підтримали ідею створення Національного природного парку для забезпечення недоторканності популяції зубрів на Вінниччині, яка на сьогодні є найбільшою в Україні.

УЕА «Зелений світ» сподівається, що депутати Вінницької обласної ради невідкладно розглянуть цю пропозицію.

ЛЮТИЙ

- 2 - Всесвітній День водно-болотних угідь
- 7 - Святителя Григорія Богослова
- 12 - Собор трьох святителів: Василя Великого, Іоанна Златоуста, Григорія Богослова
- 15 - Стрітення Господне
- 19 - 25 років тому Верховна Рада України ухвалила затвердження Тризуба малим гербом України
- Міжнародний день захисту морських ссавців
- 20 - День Героїв Небесної Сотні
- 21 - Міжнародний день рідної мови
- 25 - Прийняття Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті

ВІДНОВЛЮВАЛЬНА ЕНЕРГІЯ ЗНИЗИТЬ ВАРТІСТЬ НАФТИ

Наталія Федосенко

На нафтову промисловість очікують п'ять «енергетичних цунамів», які загрожують опустити ціни на чорне золото до \$ 10 за барель протягом найближчих десяти років. Як пише Bloomberg, через падіння вартості сонячної енергії, розвиток промислових і домашніх акумуляторів, зростання продажів електромобілів та водневих автівок, а також збільшення кількості «розумних» будинків, ціни на нафту опускатимуться все нижче.

Як вважає глава відділу технологій та інновацій французької компанії Engie Т'єррі Люпер (Thierry Legercq), навіть якщо попит на нафту зростатиме до 2025 року, її ціна може впасти до \$10, якщо ринки відчують значне зниження попиту в майбутньому:

«Попит на сонячну енергію, акумулятори, електричні та водневі транспортні засоби збільшуватимуться. Водень поки є слабою ланкою в 100-процентній системі відновлюваних джерел енергії, але технологічні «цеглини» для її створення вже готові».

Компанія Engie, яка раніше була газовим монополістом, зараз є найбільшим у світі недержавним виробником електроенергії і активно інвестує у ВДЕ, одночасно позбавляючись від вугільних заводів і геологорозвідувальних активів, щоб захистити себе від коливання цін на сировинні товари. До 2018 року французька компанія планує витратити 1,5 мільярда євро на нові енергетичні технології.

Люпер прогнозує, що вартість сонячної енергії впаде нижче \$10 за МВт / год до 2025 року в найсонячніших регіонах світу. Також значно подешевшає вартість технологій паливних елементів, які перетворюють водень в електрику для живлення транспортних засобів.

Вже протягом 10 років водень може зрівнятися за вартістю зі зрідженим газом. Разом з тим, сонце, вітер, біогаз та промислові системи накопичення енергії стануть ключовими елементами майбутнього світу чистої енергії.

«Як тільки автовиробники почнуть масово пропонувати електрокари з дальністю ходу понад 500 км і водночас розвиватимуть мережу зарядних станцій у містах, де заборонять дизельні автівки, ми побачимо значний рух вперед».

3 1 СІЧНЯ В УКРАЇНІ ДІЄ ПОВНА ЗАБОРОНА НА 10 РОКІВ ЕКСПОРТУ ДІЛОВОЇ ДЕРЕВИНИ

НОВІ ТЕОРІЇ ЙМОВІРНОСТІ ВІД СВЯТОШИНСЬКИХ ЛІСНИКІВ, АБО МАТЕМАТИКА ДЛЯ ТУПИХ

Як ви думаєте, з якою ймовірністю дерево заввишки 20 м, стоячи в густому лісі, на відстані 1 км від траси, може впасти на неї? Ні, я розумію, що суто теоретично і мавпа може ручкою нашкребти поему, але, хай мене виправлять математики, статистично ці речі, м'яко кажучи, малоймовірні.

Але лісники керуються ними (насправді грошима, але ж так не скажуть), подаючи план санітарних рубок на затвердження науково-технічної ради Голосіївського національного парку!

Сьогодні на засідання цієї ради Святошинське ЛПГ подало план вибіркового сан. рубок на площу 3986,2 га (площа всього Святошинсько-Біличанського відділення національного парку 6462,62 га).

Цікаво, що кубатура деревини, яка підлягає вирубці, для АБСОЛЮТНО всіх виділів кожного кварталу вказана однакова — 40 кубометрів! Це десь так 12-13 старих дерев діаметром 30-50 см.

На резонне зауваження, мовляв, що за лажу ви тут подаєте, як так на майже 4000 га однаково захворіли і всохли з 13 дерев на кожен виділ, почалася аргументація, що це умовні цифри, насправді вони будуть дивитися на обставини, і рубати за результатами обстежень тощо. Тобто, виходить за їх логікою, вони можуть подати цифру в 40 кубів на затвердження нацпарком, а потім «за результатами обстежень» вирубати 140? Вже без погодження парку?

На світлинах штриховкою позначені квартали, записані до списку санітарних заходів на наступний рік. Якщо в Пуща-Водицькому та Київському лісництвах пропонувалось до вирубки з кількох виділів у кількох кварталах, то у Святошинському лісництві дали жару і подали на узгодження вибіркового рубок ВСІ квартали лісництва, з майже усіма виділами. Навіть із заповідною зоною, де рубати сухостійні дерева згідно з Санітарними правилами рубати взагалі не можна. Що ж, гулять, так гулять.

Коли ж зайшла мова, що як так, ви хочете погодити на вченій раді абсолютно умовний план санітарних рубок, абсолютно не врахувавши видів Червоної книги України, в графі про наявність яких у планах усюди стоять прочерки, лісники почали з'їжджати, що треба обов'язково погоджувати план вибіркового рубок, аби мати можливість прибирати аварійні дерева, які можуть вбити людей у лісі. «Це місто Київ, тут постійно падають дерева», сказав Крутько А.М., головний лісничий Святошинського ЛПГ.

- Так нема ж питань, — кажемо ми, — прибирайте ці аварійні дерева понад дорогами

та в місцях відпочинку людей.

- Добре, — кажуть вони, — давайте тоді погодимо санітарні рубки в масивах лісу, прилеглих до доріг.

- Почекайте, а яку ширину смуги ви хочете проріджувати від аварійних дерев?

- Квартал.

Квартал?? Квартал — це квадрат як правило в 50 або 100 га лісу.

Тут лісники вкотре показали свою підлість. Користуючись тим, що ніхто не знає, що таке квартал, виділ, та інші лісівничі терміни, вони махлюють ними направо і наліво, оскільки ніхто не може аргументувати на рівних.

- Квартал? А не забагато вам буде?

- Чого забагато, а ви хоч знаєте, що є головною лісгосподарською одиницею?

- Так. Не квартал, а виділ. І що?

- ... Так виділи ж мають необмежену площу!

- У вас вони мають обмежену площу, це кілька гектар, а не весь квартал, карту показати?

- ..?

Думаючи, що ніхто не знає, що таке квартал чи виділ, вони думали намахати громадськість і пролобіювати рубку саме в прилеглих до доріг кварталах, а не виділах. Ніби дерева в глибині кварталів являють собою небезпеку для доріг! Не вийшло.

Зрештою, лісники отримали дозвіл на вирубку в прилеглих до доріг та житлових забудов ВИДІЛАХ, а по решті території буде створена робоча група, що вирішуватиме, де проводити рубки не можна з огляду на види Червоної книги України та дійсний стан лісових насаджень, і лише тоді, після справжніх обстежень і аналізу, будуть погоджуватися адекватні плани санітарних рубок.

У КИЇВЗЕЛЕНБУДІ ПЛАНУВАЛИ ПРОВЕСТИ РУБКУ МАЙЖЕ НА 4 ТИС. ГА ЗАПОВІДНОГО ЛІСУ.

Під час засідання науково-технічної ради Голосіївського національного парку, головний лісник Святошинського ЛПГ Анатолій Крутько вимагав погодити проведення так званих санітарно-оздоровчих заходів у Біличанському природоохоронному відділенні парку на площі 3900 гектарів. За старим недобрим звичаєм, ані інформації про наявність угруповань та окремих видів об'єктів Червоної книги (що вимагає Лісовий кодекс), ані інформації про гніздування хижих та охоронюваних видів птахів (вимоги Санітарних правил) керівництвом Святошинського ЛПГ під час планування зазначених рубок зібрано, опрацьовано та враховано не було.

З огляду на зазначені обставини, науково-технічна рада національного парку відмовила погоджувати відповідні санітарні заходи, дозволивши видалення сухостійних та аварійних дерев лише у виділах, прилеглих до автодоріг загального користування та зон відпочинку.

Відповідно рішення парку образило Анатолія Крутьку, через що він демонстративно зібрав свої речі та залишив передчасно нараду.

Газета «Зелений світ».

Виходить з 1989 року.

Засновники газети: УЕА

«Зелений світ»

Передплатний індекс

Свідоцтво про реєстрацію

№ 630 серія КВ

від 10.05.1994 р.

Ідентифікаційний код

№

Юридична адреса: 04070, м.

Київ, Конрактова площа,4

Адреса для листування:

01004, м.Київ, вул.Л.Толстого,9

e-mail: vtkach_ko@ukr.net .

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»

WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор

Юрій Самойленко

Головний редактор

Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами матеріалів, можуть не збігатися з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами лише на сторінках газети.

Надруковано УЕА «Зелений світ»

Тираж 999 прим.

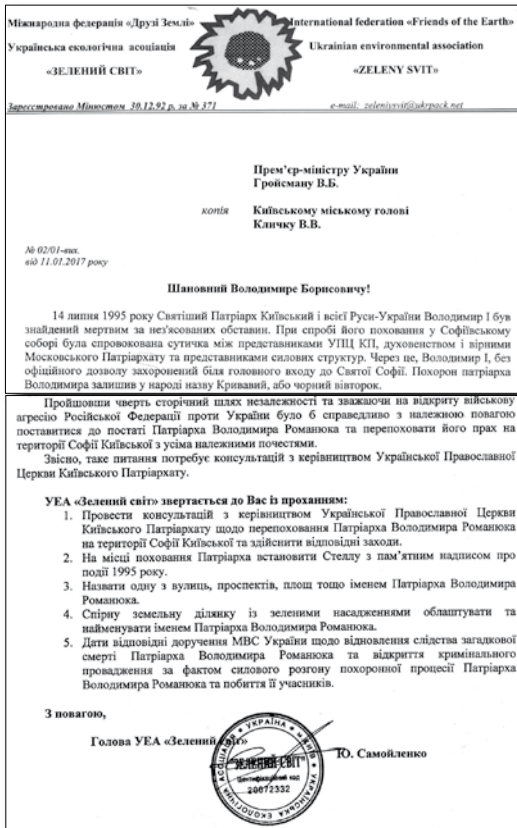
В газеті використовуються матеріали з інтернет-видань: Кореспондент.net; Майдан-ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru; «Обозреватель», Експрес online, eko.portal, ЕКОЛОГІЯ ЖИТТЯ, ECOTOWN.

УЕА «Зелений світ» створена в 1988 році як реакція суспільства на жадливий екологічний стан в Україні, спричинений Чорнобильською катастрофою 1986 року. Асоціація є членом Міжнародної федерації «Друзі Землі».

Голова УЕА «Зелений світ» Юрій Іванович Самойленко.

Газета «Зелений Світ» була, на час створення, одним з найперших неформальних антирежимних видань, в якому відкривалася правда про стан здоров'я нації та екологічні негаразди в країні. Газета стала рупором демократії. В епоху тотального замовчування та брехні на наших шпальтах відкривалися жадні картини радянської дійсності.

УЕА «ЗЕЛЕНИЙ СВІТ» ЗВЕРНУЛАСЯ ДО В. ГРОЙСМАНА З ПРОХАННЯМ ВШАНУВАТИ ПАМ'ЯТЬ ПАТРІАРХА

УЕА «Зелений світ» звернулася до Прем'єр-міністра України В.Гройсмана з проханням гідно вшанувати пам'ять Святішого Патріарха Київського і всієї Руси-України Володимира І (Романюка).

За давніми традиціями Української православної церкви вищого церковного ієрарха ховали на території чи всередині авторитетного храму. Таким Храмом є Софія Київська, будівництво якої почалося ще за Володимира Великого. Логічно було б виправити помилку попереднього керівництва України та гідно вшанувати пам'ять і прах Патріарха-мученика Володимира Романюка, йдеться у зверненні.

Сьогодні на Софіївській площі відбуваються народні гуляння та різні офіційні розважальні заходи. Могила українського духовного лідера у цьому випадку виглядає об'єктом зневаги та осквернення. Вона навіть не відгороджена периметром, щоб уникнути нещасних випадків. На нашу думку будь-які розважальні заходи біля поховання патріарха є наругою його пам'яті.

Пройшовши чверть-сторічний шлях незалежності та зважаючи на

відкрити військову агресію Російської Федерації проти України, було б справедливо з належною повагою поставитися до пошти Патріарха Володимира Романюка та перепоховати його прах на території Софії Київської з усіма належними почестями.

УЕА «Зелений світ» звертається з пропозиціями:

1. Провести консультації з керівництвом Української Православної Церкви Київського Патріархату щодо перепоховання Патріарха Володимира Романюка на території Софії Київської та здійснити відповідні заходи.
2. На місці поховання Патріарха встановити Стелу з пам'ятним надписом про події 1995 року.
3. Назвати одну з вулиць, проспектів, площ тощо іменем Патріарха Володимира Романюка.
4. Спірну земельну ділянку із зеленими насадженнями облаштувати та найменувати іменем Патріарха Володимира Романюка.
5. Дати відповідні доручення МВС України щодо відновлення слідства загадкової смерті Патріарха Володимира Романюка та відкриття кримінального провадження за фактом силового розгону похоронної процесії Патріарха Володимира Романюка та побиття її учасників.

БЮДЖЕТНІ КОШТИ – ДЛЯ ЗАХОДІВ З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Національний екологічний центр України вважає, що при продовженні дії механізму «теплих кредитів» у 2017 році потрібно прийняти зміни в законодавстві для виправлення недоліків і підвищення ефективності державної фінансової підтримки заходів із енергоефективності та енергозбереження.

НЕЦУ звертається до уряду України з проханням прийняти, а народним депутатам підтримати такі зміни до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів щодо ефективного використання енергетичних ресурсів та енергозбере-

ження, затвердженого Пос-тановою КМУ № 1056 від 17.10.2011:

Надавати кредит за умови наявності 100% обліку споживання доступних комунальних послуг (газ, тепла енергія, електроенергія та вода). В іншому випадку, надавати кредит за умови, що один із планованих заходів – встановлення відповідних приладів обліку.

До переліку необхідних документів, які позичальник має надати для отримання кредиту, внести відомості про обсяги споживання доступних комунальних послуг (а саме: копії платіжних документів за спожиті комунальні послуги за три

повні місяці попереднього опалювального періоду).

До переліку документів, які підтверджують цільове використання кредитних коштів, внести відомості про обсяги спожитих комунальних послуг після впровадження енероефективних заходів(-у) (а саме: копії платіжних документів за спожиті комунальні послуги за повний місяць опалювального сезону).

Налагодити ефективний моніторинг та можливість вибіркової перевірки результатів цільового використання позичальниками кредитних коштів зі сторони відповідального органу державної влади.

ЕКОЛОГИ ПРОТИ БУДІВНИЦТВА КАНІВСЬКОЇ ГАЕС

Екологи, громадські активісти, митці ініціюють Всеукраїнську громадську кампанію протесту проти «Програми розвитку гідроенергетики» та планованого будівництва Канівської ГАЕС, повідомив на прес-конференції журналістам голова підрозділу Національного екологічного центру України НЕЦУ – Дмитро Іванов.

Ініціатори кампанії вимагають, зокрема, накласти мораторій на виконання Програми та будівництво Канівської ГАЕС, провести їх комплексну оцінку щодо економічної доцільності та впливу на довкілля. Вони також закликають міжнародні фінансові установи не фінансувати та не інвестувати у вказані в Програмі проекти гідроенергетичного будівництва до завершення дискусії в суспільстві.

Як зазначив Дмитро Іванов, будівництво Канівської ГАЕС негативно вплине на біорізноманіття, водні екосистеми, ландшафти та геологічне середовище. За інформацією еколога, сьогодні вже

проведений тендер з першочергових робіт щодо Канівської ГАЕС. «Ці роботи передбачають вирубування понад двохсот тисяч дерев на площі тисяча гектарів, хоча площа забудови самої Канівської ГАЕС складає всього трохи більше 230 гектарів», – зазначив Дмитро Іванов.

«Ніхто не замислюється з приводу того, що ж буде, коли затоплять територію. Там настільки багатий тваринний світ, стільки червонокнижних видів, їх треба детально вивчити перед тим, як щось там робити», – сказала координатор із природоохоронної політики українського представництва WWF Світлана Матус. За її словами, ніхто не враховував впливу будівництва на якість води. «Мова йде про здоров'я людей, які живуть нижче по Дніпру і користуються цією водою», – зазначила еколог.

За словами Світлани Матус, сьогодні не можна чітко з'ясувати, хто ж буде інвестором будівництва. «Скоріш за все це буде держава. Тобто все це буде будуватись за

наші кошти. І потім за наші кошти будемо виправляти всі економічні, екологічні проблеми», – зазначила еколог.

«Те, що зараз пропагується на такому рівні і в таких масштабах, є маніпуляцією і обманом. За цими планами нічого не стоїть, зокрема, належної оцінки суспільної вартості цих проектів, куди входить і довілля, і соціальна сфера, і економіка. Немає і розуміння звідки це буде фінансуватися. Це фантастичні плани, які нічим не підтвержені», – зазначив член ради НЕЦУ Віктор Мельничук. За словами еколога, сьогодні треба думати про те, як Канівський регіон зробити перспективним курортом, а не промисловою агломерацією.

Загалом, на думку екологів, однією з основних цілей Всеукраїнської громадської кампанії протесту має стати створення широкої громадської ініціативи, яка б контролювала долю «Програми розвитку гідроенергетики» і не допускала будівництва ГАЕС без виконання всіх екологічних вимог.

Державна політика

В УКРАЇНІ СТАРТУВАЛА РЕФОРМА ЛІСОВОЇ ГАЛУЗІ

У Міністерстві аграрної політики та продовольства України розпочала працювати робоча група з напрацювання напрямів реформування лісової галузі України. Про це повідомила т.в.о. голови Держлісагентства України Христина Юшкевич на сторінці Facebook.

За словами Юшкевич, першочерговим завданням групи є створення Національної лісової програми. Таку ініціативу підтримали усі учасники.

У рамках реформування робоча група планує зберегти ліси в різних регіонах України, які виконують різні функції. Для цього потрібно застосувати ексклюзивні підходи ведення лісового господарства у регіонах. Ще одним завданням є збільшення лісистості шляхом нових підходів до лісорозведення, а також закладання основ прозорих правил ринку деревини.

«Щиро вірю, що ми оберемо правильний шлях, який дасть нам гарні результати!», — прокоментувала Юшкевич.

ЕКОЛОГІЧНА ВЕРТИКАЛЬ НЕ ПРАЦЮЄ У ПИТАННЯХ ЗВАЛИЩ

Жодна область України не передала в Міністерство екології та природних ресурсів повної інформації про звалища, яку відомство збирає з метою інвентаризації місць нагромадження сміття. Про це повідомив у парламенті міністр екології Остап Семерак.

«Ми почали інвентаризацію всіх звалищ. Ми вимагаємо від органів місцевого самоврядування розширеної інформації про вивезення сміття. ... Станом на сьогодні жодна область не впоралася належним чином з поставленим завданням», — сказав він. Семерак зазначив, що міністерство має інформацію про 6153 звалища. «Ми розуміємо, що ця цифра неповна. ... Різниця між 30 тисячами звалищ і 6 тисячами ідентифікованих — це стан виконання обласними та районними адміністраціями доручення Кабінету міністрів», — додав він.

НА ЧАСІ – ПРОГРАМА РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ

Депутати місцевих рад Львівської, Івано-Франківської, Закарпатської та Чернівецької областей закликали Кабінет міністрів розробити державну програму розвитку українських Карпат. Як повідомили УНІАН у прес-службі Львівської облради, відповідне звернення представники обласних, районних, міських рад чотирьох областей та місцевих рад — членів Асоціації органів місцевого самоврядування «Євро регіон Карпати — Україна» підписали звернення під час круглого столу на тему: «Проблеми та перспективи розвитку гірських районів України», що проходив за участі голови Верховної Ради України Андрія Парубія.

Депутати вважають, що лише робота та ефективна реалізація комплексної державної політики підтримки розвитку Карпат з пріоритетами розвитку дорожньо-транспортної інфраструктури, підтримки вирішення екологічних проблем, розвитку туризму і збереження історико-культурної спадщини може бути дієвим інструментом забезпечення збалансованого розвитку гірських територій українських Карпат, підвищення рівня життя місцевого населення, а також збереження навколишнього природного середовища. У своєму виступі на зібранні Парубій закликав парламентарів, громадські організації та науковців долучитися до ініціативи з розробки програми розвитку українських Карпат.

ЗАХИСТ ДОВКІЛЛЯ БУДЕ У 2017 ПРІОРИТЕТОМ РОБОТИ КАБМІНУ

Міністерство екології та природних ресурсів має намір внести заходи, пов'язані із захистом навколишнього середовища, у пріоритети роботи Кабінету міністрів у 2017 році. Про це повідомив у ході круглого столу заступник голови Мінекології з питань євроінтеграції Микола Кузьо.

«Завдання, яке ми бачимо перед собою як міністерство, — внести питання охорони природи та збереження її розмаїтості до пріоритетів уряду», — сказав він. Кузьо повідомив, що Мінекології вже провело консультації з іншими міністерствами для того, щоб внести це питання до пріоритетів.

Він відзначив, що Мінекології планує збільшити площу природоохоронних територій та посилити роботу щодо захисту птахів. Як повідомляв УНІАН, Міністерство екології презентувало проект стратегії поводження з відходами, яка стане основою для розробки регуляторної бази у цій сфері. Стратегія охоплює такі види відходів: тверді побутові, будівельні, небезпечні, промислові, відходи

сільського господарства, електричні та великогабаритні відходи, і складається з таких елементів: запобігання збільшенню відходів, повторне використання відходів, переробка, спалення і в останню чергу — вивіз відходів на звалища.

РАДІАЦІЙНИЙ ФОН НАВКОЛО ЧАЕС ЗНИЗИВСЯ У ДВІЧІ ЗАВДЯКИ ВСТАНОВЛЕНІЙ АРЦІ

Насування Арки нового безпечного конфайнменту позитивно вплинуло на безпеку об'єкта «Укриття» ЧАЕС, про це повідомив заступник технічного директора по об'єкту «Укриття» Сергій Кондратенко.

«Хоч до завершення будівництва нового безпечного конфайнменту та введення систем у проектний режим залишається ще рік, насування Арки вже вплинуло на поточну безпеку об'єкта «Укриття». Після установки НБК у проектне положення потужність дози навколо Арки знизилася більш ніж у два рази. Це свідчить про підвищення безпеки на майданчику», — цитує Кондратенка прес-служба ЧАЕС.

Крім того, за словами Кондратенка, насування дозволило виключити попадання атмосферних опадів всередину об'єкта «Укриття», що раніше було основним чинником деградації будівельних конструкцій об'єкта, перенесення радіоактивних речовин як всередині об'єкта, так і за його межі. Також важливим фактором в частині підвищення безпеки «Укриття» є відсутність снігового і вітрового навантаження на його конструкції, оскільки всі вони зараз надійно закриті Аркою.

КОНЦЕПЦІЮ ДЕРЖПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗМІНИ КЛІМАТУ СХВАЛЕНО

Уряд підтримав і схвалив Концепцію реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, яка враховує вимоги Паризької угоди та сприятиме реалізації головних завдань міжнародної кліматичної політики в Україні, повідомляє прес-служба Міністерства екології та природних ресурсів.

Проектом концепції визначено підстави для розроблення законодавчих актів, стратегій та планів заходів для різних напрямків державної політики у сфері зміни клімату. «Це — перший національний стратегічний документ у сфері боротьби зі зміною клімату. Він враховує основні положення Паризької угоди, де Україна є повноправною стороною. Ми повинні розуміти, що на цьому етапі важлива політична підтримка кліматичних цілей, їх інтеграція до національних регіональних стратегічних документів для підвищення конкурентоспроможності України у світі», — прокоментував міністр екології та природних ресурсів Остап Семерак.

Міністр зазначив, що для виконання умов Паризької угоди, яка передбачає, в першу чергу, боротьбу зі зміною клімату, знадобиться час і нові підходи.

Україна повинна бути готова до виконання взятих на себе зобов'язань. Це шлях до нових можливостей та запровадження технологій для зниження викидів парникових газів, адаптації до наслідків зміни клімату і відповідно поступового переходу до низьковуглецевого сценарію розвитку країни», — резюмував він.

ЕКОЛОГИ ЗАКЛИКАЮТЬ ЗАБОРОНИТИ ПОЛЮВАННЯ НА ЛОСЯ

Ви досі не здогадувалися, що головний герой казки Єршова «Горбоконик» (українською чудово переклав Максим Рильський) має прототип у реальному житті? Авжеж, це наш лісовий красень лось не раз рятував Івана від лютої смерті. Де роги? Та ще молодий той лосик був. Вже з характерним горбом, але без галузисті зброї на потилиці.

За такі подвиги лосю варто пам'ятник поставити. В літературному віртуальному світі, може, десь і стоїть. А ось у реальному — лось не лише не вшановують, а й зустрічають замість квітів кулями та картечкою.

За даними Держлісагентства, на початок 2016 року в Україні налічувалося 66 16 лосів. Для порівняння: 2015-го в Польщі їх налічувалося 28 тисяч, а в Білорусі в 2014-му — 30-40 тисяч.

Керівник секції ссавців Національної комісії з питань Червоної книги України Сергій Межерерін вважає, що нині в нас лосів усього одна—дві тисячі. А його ареал скоротився в'ятеро порівняно з 1970—1980 роками.

Раніше цей найбільший після зубра український звір був звичним видом у наших лісах. Допоки у 1968-му якийсь розумник у Мінлісгоспі УРСР запропонував добувати лося промисловим способом. М'ясо горбокоників пішло на експорт і в торговельну мережу.

Спочатку вбивали по 5-6 тисяч голів на рік, потім — менше, але статус державних ходячих консервів цей звір мав аж до середини 1990-х років. Наслідок лосециду не забарився: чисельність звіра почала зменшуватися. Якщо 1991-го офіційно налічувалося майже 15 тисяч голів, то 2006-го — лише 4,4 тисячі. При цьому в Запорізькій, Миколаївській, Херсонській, Івано-Франківській, Закарпатській, Чернівецькій областях та Криму лосі зникли повністю.

Більшість зоологів вважає, що чи-

сельність лося і далі зменшується, однак Держлісагентство зазначає зростання поголів'я горбокоників. Чиновники від лісу не заборилися цю радість відзначити збільшенням квот на відстріл. Якщо на мисливський сезон 2013/14 ними було видано 162 бланки ліцензій на відстріл лося, а в 2014/15 — 193, то на 2015/16 — вже 237. Тож якщо, за даними Держлісагентства, чисельність лося збільшилася (на нашу думку, лише на папері) в 1,5 раза, то кількість ліцензій на відстріл... учетверо.

Тобто темпи знищення горбокоників утричі більші, ніж темпи розмноження. Слід врахувати й те, що на одну ліцензію мисливці зазвичай відстрілюють 2—3 лосі, є масове браконьєрство, часті випадки загибелі тварин від зіткнення на дорогах з автомобілями тощо.

Певною мірою ситуацію рятувало те, що українська популяція лося поповнювалася тваринами з Росії та Білорусі. Але після 1992-го стрімке зменшення чисельності звіра відбулося й у цих країнах. Наприклад, у європейській частині Росії чисельність лося зменшилася майже втричі, а в багатьох регіонах лося було майже знищено мисливцями.

Зубні правила

Чинні правила полювання на лося не можна назвати ні гуманними, ні розумними. Почнемо з того, що будь-яке полювання на горбокоників аморальне. Це по-перше. Лось зазвичай поводить в лісі як домашня тварина, не боїться мисливця, зустрівшись із людиною, зупиняється і довго розглядає її. Особливо цікавість звіра викликають машини. Вбити лося — все одно, що застрелити корову.

По-друге, власники ліцензій на відстріл шукають кращих, дорослих лосів з добре розвиненими рогами. Тож від розмноження усувають кращих представників виду.

По-третє, в Україні в певний період сезону дозволено відстріл самок лося. Але потрапляють вони під постріл, зокрема, і в листопаді — на початку січня, коли самці скидають роги. Тоді стать звірів складно розрізнити. Найгірше, коли під постріл потрапляють тільки самки.

По-четверте, сезонні полювання на лося (самця) надто тривалі — із серпня до січня. Тобто півроку звірі не мають спокою, рятуючись утечею від мисливців.

Зупинити канонаду

Логічний та ефективний спосіб порятунку лося — запровадження мораторію або повна заборона на його відстріл. Про це свідчить і закордонний, і вітчизняний досвід.

Так, 2001 року Польща ввела безстроковий мораторій на відстріл лося.

Результати перевершили всі очікування: якщо в 2001-му там налічувалося майже 2000 голів лося, то вже 2009-го — 7,5 тисячі.

Є подібний досвід і в Україні. У 1927-му були затверджені Правила полювання, якими заборонялося добування лося. Саме завдяки цьому горбоконика врятували від повного знищення. Ця заборона з перервами діяла до середини 1960-х.

На жаль, нині в Україні є лише точкові приклади. Це — Міжріччинський регіональний ландшафтний парк (Чернігівська область), де в заповідній зоні (болото Бондарівське) з 2002 року заборонено будь-яке полювання. Якщо до отримання заповідного статусу лось був рідкісним, то взимку 2009-го облік виявив 76 лосів, а загалом тут їх налічується близько 100. Тим часом на території одного із сусідніх мисливських господарств лося давно не бачили.

Тому досвід Міжріччинського парку з охорони лося варто поширити на всю Україну.

Що робити

Лось через свою довірливість стає легкою здобиччю, яку здатний уполовати навіть не надто тверезий мисливець. Це робить його улюбленим трофеєм багатьох бездушних українських «бах-бабахів», які заради власного задоволення від вбивства цих тварин чинять опір забороні полювання на них.

Зацікавлене у полюванні на лося й Держлісагентство, підтримують лосецид і деякі вчені-зоологи, які виконують для Держлісагентства роботи за угодами або працюють у підвідомчих цій структурі установах.

На жаль, майже нічого про катастрофічне становище з лосем в Україні не пишуть ЗМІ, не переймаються проблемою його збереження українські екологічні організації та порядні мисливці, якщо такі ще є.

Та здолати цей спротив і саботаж потрібно, інакше Україна залишиться без цього красивого звіра. Що саме треба зробити? На законодавчому рівні внести зміни до Закону України «Про мисливське господарство та полювання», зокрема, з метою захисту тільки самок та заборони полювання на лося в січні.

А також наказом Держлісагентства заборонити полювання на лося на 25 років або внести його до Червоної книги України.

Іван ПАРНИКОЗА, кандидат біологічних наук, для «Урядового кур'єра», Олег ЛИСТОПАД, «Урядовий кур'єр»

У ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ ЗОНІ ХОЧУТЬ РОЗМІСТИТИ СОНЯЧНІ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ

Міністерство екології та природних ресурсів станом на 1 січня отримало 39 заявок на розміщення сонячних електростанцій у Чорнобильській зоні, повідомив на своїй сторінці в соціальній мережі Facebook міністр екології Остап Семерак.

Наприкінці серпня минулого року Держагентство з управління зоною повідомило про намір передати в оренду 3,38 га землі на 49 років під будівництво сонячної електростанції. Вартість об'єкта оренди без урахування ПДВ становить 6,2 млн грн. Після цього агентство опублікувало презентацію розробки проекту будівництва сонячних електростанцій у Чорнобильській зоні Chornobyl Solar в 10-кілометровій зоні АЕС на площі 2,5 тис. га.

Згідно з презентаційними матеріалами,

будувати сонячні електростанції планується в 10-кілометровій зоні в напрямку на південь від Чорнобильської АЕС. Готуються для будівництва ділянки розташовані поблизу доріг і ліній електропередач. Сонячне випромінювання на території складає 1300 кВт-год на 1 кв. м. Зазначається, що до існуючої інфраструктури можна підключити 200 МВт генеруючих потужностей. При вкладанні коштів у розширення інфраструктури потужності підключення можна збільшити до 1200 МВт.

ЩОТРЕТЯ ЛЮДИНА НА ПЛАНЕТИ НЕ ХАРЧУЄТЬСЯ ПОВНОЦІННО

Здоровий раціон харчування доступний не всім, щотретя людина на планеті страждає від неповноцінного харчування.

Одні — голодують, інші — обходяться продуктами, споживання яких призводить до надмірної ваги і ожиріння. Це свідчить про необхідність поліпшення існуючих продовольчих систем, пише Центр новин ООН.

Такий лейтмотив виступів учасників дводенного міжнародного симпозиуму з питань сталого розвитку продовольчих систем з метою забезпечення повноцінного раціону харчування. Він організований Продовольчою і сільськогосподарською організацією Об'єднаних Націй і Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ). Симпозіум проходив 1-2 грудня в Римі.

Сьогодні майже 800 мільйонів людей у світі страждають від голоду, тобто вони не споживають регулярно мінімального рівня калорій, необхідних для підтримки активного способу життя. Майже 800 мільйонів людей у світі страждають від голоду. А 1,9 млрд. людей мають надлишкову вагу, 600 мільйонів з них страждають на ожиріння.

Проте неповноцінне харчування — це не тільки голод, пов'язаний з нестачею калорій, але і дефіцит мікроелементів. Це також споживання шкідливих продуктів, що призводять до надмірної маси тіла і ожиріння.

На сьогоднішній день понад два мільярди людей на планеті страждають від проблем зі здоров'ям, пов'язаних з дефіцитом мікроелементів. Так, 150 мільйонів дітей у віці до 5 років внаслідок неповноцінного харчування відстають у рості.

Учасники Симпозиуму обговорюють пропозиції, які допоможуть вирішити проблеми, пов'язані з неповноцінним харчуванням та заважають мільярдам людей вести здоровий спосіб життя. «Харчування повинно розглядатися як суспільна проблема, рішення якої є обов'язком держави», — заявив голова Граціану да Сілва, виступаючи на відкритті симпозиуму.

Він підкреслив, що уряди повинні стимулювати диверсифікацію сільського господарства, удосконалювати керування постзбиральними процесами, полегшувати доступ на ринки для бідних фермерських сімей і гарантувати безпеку харчових продуктів.

ВЧЕНІ НАЗВАЛИ ПРОДУКТИ, ЯКІ ОМОЛОДЖУЮТЬ ОРГАНІЗМ

Міжнародний колектив біологів виявив природну сполуку, що уповільнювала старіння у здорових мишей. У новій роботі вченим вдалося використати нуклеотид NMN, який бере участь в енергетичному обміні клітини, для синтезу в організмі тварин коферменту NAD, пише Eurek Alert.

Сполуки NAD беруть участь у засвоєнні жирів і вуглеводів, однак його синтез через пошкодження ДНК з віком уповільнюється. Зокрема, кофермент перешкоджає набору маси тіла, втраті чутливості до інсуліну і зниженню фізичної активності.

«Ми продемонстрували спосіб уповільнити фізіологічний спад, який спостерігається у старіючих мишей, — сказав співавтор дослідження Сін-Ітіро Імаї. — Це означає, що у старих мишей досягається приблизно той же рівень обміну речовин і енергії, що й у молодих тварин».

Досліди на мишах показали, що розчинний у воді NMN всмоктується у кров протягом трьох хвилин. Фахівці відзначають, що прийом NMN молодими мишами не має значущого ефекту.

Вчені вважають, що, оскільки в організмі людини, обмін речовин перебігає подібним з мишами чином, висновки, отримані в новому дослідженні, справедливі і для людей. У Японії вже розпочато випробування препаратів з NMN на людину. Ця сполука, як відзначають вчені, міститься в ряді харчових продуктів, зокрема, брокколі, капусті, огірках і авокадо.

ГОРІХИ НА 15% ЗНИЖУЮТЬ ЙМОВІРНІСТЬ РОЗВИТКУ РАКУ

Регулярне вживання горіхів знижує ризик передчасної смерті на 22%, а також зменшує ймовірність розвитку небезпечних хвороб, повідомляють РІА Новини з посиланням на BMC Medicine.

«У горіхах міститься велика кількість клітковини, магнію і ненасичених жирних кислот — всі ці речовини знижують холестерин і тому корисні для здоров'я серця і судин. Деякі горіхи, особливо волоські і pekan, містять в собі безліч антиоксидантів, які допомагають клітинам боротися зі

стресом і знижують ймовірність розвитку раку. Крім того, існує думка, що горіхи можуть знижувати ймовірність розвитку ожиріння», — заявив Дагфінн Аун з Імперського коледжу Лондона.

Вчені проаналізували і порівняли результати трьох десятків наукових робіт, в межах яких фахівці провели 20 експериментів, спрямованих на вивчення корисних властивостей різних продуктів. В основу дослідження лягла вибірка в 820 тисяч людей зі всього світу. Були зібрані дані по раціону жителів Європи, США, Азії і Австралії. Кілька десятків тисяч з них померли від інфарктів, коронарної хвороби серця, інсультів, раку та інших захворювань. Це дозволило вченим простежити, які елементи їх дієти найсильніше вплинули на ймовірність передчасної смерті.

Аун і його команда з'ясували, що горіхи допомагають значно знизити загрозу багатьох серйозних хвороб. Найбільш корисним для здоров'я серця і судин виявився арахіс. Він знижує ризики виникнення інфаркту, коронарної хвороби або інсульту на 23-30%, а захворювань нирок — на 48%. Волоські горіхи та інші «деревні» сорти — найсильніше зменшували шанси розвитку раку, проте сприяли розвитку діабету. Подібний ефект був помітний лише тоді, коли люди вживали щодня досить велику кількість горіхів — від 20 грамів і більше. За підсумками аналізу фахівці прийшли до висновку про необхідність включити горіхи в щоденний раціон всіх жителів планети.

ПІДТВЕРДЖЕНО ПРОТИРАКОВІ ВЛАСТИВОСТІ ЦИБУЛІ

Учені університета Кумамото виявили природну сполуку — ONA — у цибулі, що має протиракові властивості, їх вже випробували у експериментах щодо терапії епітеліального раку яєчників.

Як зазначає Eurek Alert, зазвичай рак починає розмножуватися за наявності пропухлинних макрофагів (M2). Але з використанням ONA розмноження клітин гальмувалося.

Цей ефект вчені пов'язують з наступним моментом: ONA впливає на STAT3, фактор транскрипції, задіяний і в активності M2, і у розмноженні ракових клітин. Також, як було встановлено, ONA гальмував пропухлинну діяльність клітин MDSC.

Дані клітини пов'язані з протиопухлинною імунною відповіддю лімфоцитів.

З іншого боку, сполука втручається у пропухлинну активність мієлоїдних клітин і включає правильну імунну відповідь. А ще ONA підсилює ефект протиракових ліків. Причому, здорові клітини не страждають. Експерименти з гризунами (сполуки вводилися перорально) виявили: тварини жили довше, а ріст пухлин яєчників зупинявся.

У ДНІПРІ СТАРТУВАЛА ОСВІТНЯ ІНІЦІАТИВА «ЛАБОРАТОРІЯ ПРОТИДІЇ ЗМІНАМ КЛІМАТУ»

Дніпровське відділення Національного екологічного центру України (НЕЦУ) спільно з партнерами розпочали у листопаді-грудні нову освітню ініціативу для молоді «Лабораторія протидії змінам клімату». У рамках цієї ініціативи для активної, екологічно орієнтованої молоді Дніпропетровщини було проведено цикл тренінгів, тематичних дискусій, експериментаріумів та виїзних екскурсій до професійних природоохоронних лабораторій.

«Наша мета — це всебічне інформування молоді про проблеми зміни клімату в Україні та Дніпропетровській області. Ми шукаємо спільні шляхи протидії цим змінам та стимулюємо молодь до активних дій та наукових досліджень. Наш проект має амбітні плани, і проведені заходи — це тільки перший крок у протидії змінам клімату на Дніпропетровщині», — зазначив координатор освітньої ініціативи Максим Сорока (Дніпровське відділення НЕЦУ).

Під час заходів «Лабораторії протидії змінам клімату» студентська та учнівська

молодь у неформальній атмосфері змогла дискутувати, проводити екологічні експерименти, малювати, танцювати, і як наслідок — опрацювати шляхи протидії змінам клімату у власних громадах.

Так, наприклад, учасники експериментаріуму для учнівської молоді Томаківського району не лише дізналися про зміни клімату в Україні та енергоефективні технології, але й відвідали професійну природоохоронну наукову лабораторію, де дізналися про особливості, методики та обладнання для моніторингу стану довкілля.

У рамках «Лабораторії протидії змінам клімату» було проведено першу неформальну зустріч, яка об'єднала 14 молодих прихильників «зелених» змін з Дніпра. Спільно з експертами Бізнес-інкубатору Національного гірничого університету молоді було проведено тренінг «Як залучити ресурси у молодіжні зелені ініціативи» про особливості фандрейзингу «зелених» ініціатив.

Екологи також завітали до Дніпропетровського обласного ліцею-інтернату

фізико-математичного профілю, де поспілкувалися з молоддю, що займається науково-дослідною творчістю у «зеленій» та суміжних тематиках. Учасники зустрічі взяли участь у міні-тренінгу, де здобули навички комунікації та презентації власних соціальних та наукових ініціатив.

Волонтери Дніпровського відділення НЕЦУ спільно з активістами ГО «Шульгівська громада» також організували творчі кліматичні уроки для дітей молодшої школи села Шульгівка. Учасники дивились та обговорювали мультиплікаційні презентації, виконували танці енергії сонця, вітру та води, малювали використання альтернативних джерел енергії у своєму подвір'ї.

9 грудня активісти та волонтери «Лабораторії протидії змінам клімату» провели заключний захід — неформальну зустріч на тему «Моє місто та зміни клімату», у якій взяли участь студенти-екологи та викладачі партнера освітньої ініціативи — кафедри «Хімія та інженерна екологія» Дніпровського національного університету залізничного транспорту. Учасники зустрічі визначили ключові урбоекотичні аспекти змін клімату та змогли запропонувати кроки протидії цим змінам у нашому місті.

Всього, за два тижні освітньої ініціативи було проведено три заходи кліматичної освіти для учнів шкіл сільської місцевості, неформальна зустріч для активної молоді Дніпра та тренінг-експеримент для студентів, які вивчають урбоекотичну.

БАТАРЕЙКИ З РІВНЕНЩИНИ ПЕРЕРОБЛЯТИМУТЬ У ФРАНЦІЇ

Наталія Яковлева

Батареї та акумулятори з Рівненської області відправляють на утилізацію у Францію — на завод компанії Tredi SA.

Небезпечні хімічні відходи збирають у рамках природоохоронної акції «Батарейкам — утилізація!», організованої Рівненською обласною універсальною науковою бібліотекою у партнерстві з Всеукраїнською екологічною лігою та Національним молодіжним центром «Екологічні ініціативи», передає Рівненська

обласна рада.

Зокрема, у рамках акції, покликаної інформувати населення про необхідність правильного поводження з батарейками та залучати небайдужих громадян до збирання таких відходів, у бібліотеці створено пункт прийому відпрацьованих хімічних джерел струму ємністю до 7 А/год:

- неперезаряджуваних побутових хімічних елементів живлення стандартних типорозмірів (у побуті — батарейки);

- перезаряджуваних побутових хімічних елементів живлення стандартних типорозмірів (акумулятори);

- акумуляторів нестандартних типорозмірів, які використовують у годинниках, у тому числі наручних, мобільних телефонах і смартфонах, кишенькових та портативних комп'ютерах, побутових радіостанціях, побутовій портативній фото- та відеоапаратурі, іграшках, інших побутових приладах.

Батареї потребують спеціального оброблення для знешкодження. Оскільки жоден український завод не має ліцензії на утилізацію відпрацьованих джерел струму, партнер акції — компанія «Сігмас Екологджі» транспортує зібрані небезпечні відходи за кордон.

Розкладання однієї неправильно утилізованої пальчикової батарейки триває понад 20 років. Одна відпрацьована батарейка, потрапляючи у довкілля, забруднює 400 л води або 20 м² ґрунту.

Загалом у рамках кампанії «Батарейкам — утилізація!», яка проводиться з 2012 року, було встановлено 518 контейнерів у всіх регіонах України та зібрано понад 14 тон відпрацьованих батарейок.

Компанія Tredi SA, яка спеціалізується на утилізації небезпечних хімічних відходів, має значний досвід роботи у цій сфері та вважається однією з провідних у Європі.

У СТАДІ БУЙВОЛІВ-МІГРАНТІВ НАРОДИЛОСЯ ПЕРШЕ ДИТИНЧО

У буйволячому стаді з села Орлівка Одеської області народилось перше буйволеня. Про це повідомляється на сторінці Національного екологічного центру України у Facebook. «Операція «Буфало» триває успішно! У буйволячому стаді з села Орлівка, що на Одещині, поповнення — народилось буйволеня. І ця малеча — перший корінний представник буйволячого племені в українських придунайських плавнях. Почувається

новий мешканець чудово, що не може не тішити учасників проекту», — йдеться у повідомленні.

Як зазначають екологи, поява малечі означає, що загалом процес акліматизації буйволів до умов проживання на своїй новій батьківщині триває успішно.

Як повідомляв УНІАН, в жовтні 2016 року в регіон дельти Дунаю з Карпат було перевезено експериментальне стадо з 14 буйволів. Екологи зазначають, що водянні

буйволи виконують багато екологічних функцій і повинні сприяти покращанню стану заплавної екосистем дельти Дунаю та Придунайських озер. Даний проект реалізується одеською ГО «Центр регіональних досліджень» та Національним екологічним центром України (НЕЦУ) в рамках програми «Climate Forum East II» (CFEII) за підтримки Європейського Союзу, Австрійської агенції з розвитку та Австрійського Червоного Хреста.

ЗА ОСТАННІ 40 РОКІВ У СВІТІ СТАЛО НА 60% МЕНШЕ ТВАРИН

Популяція ссавців, птахів, риб, амфібій і рептилій з 1970 року скоротилася майже на 60%. Про це йдеться в доповіді Всесвітнього фонду дикої природи (WWF), повідомляє BBC.

Фонд спільно з Зоологічним товариством Лондона розраховує індекс, який відображає чисельність різних видів тварин. З 1970 по 2012 рік індекс знизився на 58%. У фонді впевнені, що до 2020 року індекс знизиться на 67% порівняно з 1970 роком. У WWF пояснюють скорочення популяції тварин діяльністю людини. Люди забирають все більше землі для фермерської діяльності і будівництва міст.

Причиною вимирання тварин стає забруднення навколишнього середовища, зміна клімату, полювання, а також внесення в середовище людиною нетипових для даної місцевості рослин і тварин.

«Ми входимо в нову еру в історії Землі — антропоцен», — заявив генеральний директор WWF Марко Ламбертіні. Цим терміном називають геологічну епоху, в якій екосистема планети залежить від людської активності.

У доповіді говориться, що біологічне різноманіття є основою здорових лісів, річок і океанів. Згідно з доповіддю, найбільші втрати понесли тварини, що живуть в озерах, річках і на болотах. За 40 років популяції тварин, які живуть у прісній воді, скоротилися на 81%. Зокрема, у фонді відзначили значне скорочення чисельності слонів в Африці, а також акул через занадто активний вилов риби.

ЖИРАФІВ ВКЛЮЧИЛИ ДО СПИСКУ ВИМИРАЮЧИХ ВИДІВ

Популяція жирафів на Землі за останні 30 років скоротилася майже на 40% через

браконьєрство, регіональні конфлікти і розширення сільськогосподарських угідь.

За даними Міжнародного союзу охорони природи (IUCN) у 1985 році популяція нараховувала від 152 до 163 тисяч особин, зараз вона скоротилася до приблизно 98 тисяч, передає Російська служба BBC. У міжнародному списку видів тварин, що знаходяться під загрозою (Червона книга), жирафи тепер вказані як тварини «в уразливому становищі». Раніше вони значилися як «ті, що знаходяться під найменшою загрозою».

«Хоча жирафів часто можна побачити на сафарі, у ЗМІ та в зоопарках, люди — у тому числі екологи — не розуміють, що ці дивовижні тварини повільно зникають», — заявив представник IUCN Джуліан Феннесі.

Також повідомляється, що фахівці підвищили ступінь загрози для африканських папуг жако: тепер вони фігурують у Червоній книзі як тварини, що знаходяться «в небезпеці». Нагадаємо, цього року в Японії померло набагато більше мечохвостів, ніж зазвичай.

ЗНАЙДЕНО ПОНАД 150 НОВИХ ВИДІВ ТВАРИН І РОСЛИН

Дослідники відкрили 163 нових види тварин і рослин у великому Меконзі, регіоні Південно-Східної Азії. Про це повідомляє портал www.panda.org.

Всього було відкрито 3 ссавця, дев'ять амфібій, 11 риб, 14 рептилій і 126 рослин. Серед нових видів волохатий кажан, тритон з червоно-чорними відмітинами, геком в біло-блакитну цятку, змія з переливчастою в веселку лускою і колюча деревна ящірка.

Нові види були виявлені в Камбоджі, Лаосі, Таїланді, В'єтнамі і М'янмі, в глибинні лісів і високо в горах, там, куди людини складно дістатися.

Однією з причин пошуку нових видів стала нелегальна торгівля рідкісними тваринами і рослинами: щоб захистити їх, вченим спочатку треба знати, де вони мешкають. Вчені постійно досліджують цей регіон, в період з 1997 по 2015 рік вони виявили тут 2409 раніше невідомих видів тварин і рослин.

МУРАХИ ВМІЮТЬ ЛІКУВАТИ ГРИБКОВІ ЗАХВОРЮВАННЯ

Коли мурахи харчуються їжею, багатого на вільні радикали, їх організм набагато краще протистоїть різним інфекціям.

Вчені з'ясували, що мурахи здатні лікувати грибкові захворювання: у разі зараження патогенним грибом комахи починають вживати їжу, багату на вільні радикали.

«Коли мурахи харчуються їжею, багатою на вільні радикали, їх організм набагато краще протистоїть різним інфекціям. Ми з'ясували, що мурахи починають віддавати перевагу такій їжі, коли заражаються грибковими хворобами», — коментує один з авторів дослідження.

Експерименти проводилися на чорних мурах виду *Formica fusca*. Вчені з'ясували, що шанси на виживання мурах, які пройшли «курс лікування» вільними радикалами, підвищуються на 20%.

МАВПИ СТРАЖДАЛИ НА ВІЛ ВЖЕ 16 МІЛЬЙОНІВ РОКІВ ТОМУ

Американські вчені з'ясували, що примати вже 16 мільйонів років тому страждали від захворювань, що нагадують ВІЛ, пишеться в журналі *PLOS Pathogens*.

Зокрема, фахівці виявили, що стародавні мавпи були заражені лентивірусами — вірусами з тривалим інкубаційним періодом. Ці збудники входять у семейство ретровірусів, до яких також належить вірус імунодефіциту людини (ВІЛ).

Крім того, американці простежили, як у мавп «працював» ген TRIM5, що активує здатність клітин боротися з вірусами. У приматів він змушував клітини виробляти білок, що не дає вірусу проникнути в клітини і розмножитися.

«Наша гіпотеза про те, що лентивіруси, близькі до сучасного вірусу імунодефіциту мавп, були поширені в Африці і заражали предків мавп, що належать до сімейства мартишкових, підтвердилася. Тепер ми можемо простежити, як еволюціонував TRIM5», — заявляють автори дослідження.

За словами вчених, поява гена TRIM5 16 мільйонів років тому пов'язана з необхідністю протистояти лентивірусу.

ВІЛ вражає клітини імунної системи, в результаті чого вона пригнічується і розвивається синдром набутого імунного дефіциту (СНІД). Організм людини з таким захворюванням втрачає можливість захищатися від інфекцій і пухлин, виникають вторинні опортуністичні захворювання, які не характерні для людей з нормальним імунним статусом.

СМАКОТИНКА

Рис під підливою з кальмарів

Склад: Рис — за бажанням, 3 шт. свіжих чи заморожених кальмарів, 2 ст.л. сметани, 2 ст.л. олії (рафінованої), 1 лимон, 1 цибулина, зелень, сіль, спеції за смаком.

Приготування: Рис відварити у підсоленій воді, щоб розсипався. Цибулину дрібно посікти, і обсмажити у олії до легкого золотого кольору, додати дрібно порізані кальмари (попередньо почистивши і промивши), 1 хв. обсмажувати, додати сметану, сіль, спеції, змішати і залишити тушкуватися під кришкою на 10 хв. За 1

хв. до готовності додати зелень.

Відварений рис розділити на 4 порції, кожна з яких полити насамперед соком з 1/4 лимона, а потім 1/4 підливи. Смачного!

